

LEMEN KUNNAN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN VUOSIRAPORTTI VUODELTA 2023

- käsitelty 13.2.2024 hyte-työryhmässä, päivitetty tilastotiedoilla 6.8.2024

TOIMENPITEITÄ TEEMOITTAIN

Ikäryhmä	ELINTAVAT
<p>Lapset ja lapsiperheet</p> 	<p>Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen liikunnan vuosikello koostettu ja otettu käyttöön. Samoin käytössä ovat varhaiskasvatuksen liikunta- ja ravitussuositukset. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnalliset huoltajat osallistavat tapahtumat tukivat myös terveitä elintapoja.</p> <p>Lapsille suunnatuissa liikuntaharrastuksissa MLL:n Liikkis oli Kuukanniemessä 12 kertaa. Lasten käyntikertoja oli 180. Pesäysien pesiskouluun ilmoittautuneita oli 17 lasta ja matalankynnyksen toimintaan 2–5-vuotiaille 13 lasta. Mukana myös lasten vanhempia.</p> <p>Kunnan ja Lemminkäisten lasten urheilukoulussa oli yli 10 osallistujaa.</p> <p>Suvannon uimahallivuorolla kävi 129 uimaria. Vuorot tukivat myös lapsiperheiden osallistumista.</p> <p>Vuosittain 5. -luokkalaisille tehtävien MOVE! -mittausten mukaan 10,7 % lemiläisistä viidesluokkalaisista fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla (pojat 20 % ja tytöt 5,6 %). Vuonna 2022 luku oli 30,8 % (pojat 33,3 % ja tytöt 27,8 %). Mittauksissa mitataan 20-metrin viivajuoksu, vauhditon 5-loikka, heitto-kiinniottoyhdistelmä, ylävartalon kohotus, etunojapunnerrus sekä liikkuvuus.</p> <p>Kouluterveyskyselyiden tulokset (4. ja 5. luokkalaiset)</p> <p>Suluissa on vuoden 2021 vastaava tulos, jos sellainen on ollut saatavilla. Nuolet kertovat onko muutosta tapahtunut oleellisesti positiiviseen tai negatiiviseen suuntaan edellisestä kyselystä.</p> <ul style="list-style-type: none">• Lapsista 10,7 % koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi (8,5 %)• Harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa 86,6 % (82,9 %) ↑• Ei syö aamupalaa joka arkipäivä 20,3 % (27,9 %) ↑• Harjaa hampaat harvemmin kuin kahdesti päivässä 39,1 % (42 %)• Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran 10,1 % (2,8 %) ↓

	<ul style="list-style-type: none"> • 2,9 % kokee, että vanhemman alkoholinkäyttö on aiheuttanut haittaa (4,5 %)
<p>Nuoret</p> 	<p>Nuortentilalla panostettu terveellisen välipalan tarjoamiseen sekä päihteettömien elintapoihin tulemiseen.</p> <p>Kouluterveyskyselyiden tulokset (8. ja 9. luokkalaiset) Suluissa on vuoden 2021 vastaava tulos, jos sellainen on ollut saatavilla. Nuoret kertovat onko muutosta tapahtunut oleellisesti positiiviseen tai negatiiviseen suuntaan edellisestä kyselystä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi 24,3 % (25 %) • Ei syö aamupalaa joka arkipäivä 45,1 % (29,5 %) ↓ • Ei syö koululounasta päivittäin 25,4 % (ei tulosta) • Harrastaa jotain vähintään kerran viikossa 92,6 % (95,5 %) • Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajallaan max. 1 tunti viikossa 36,6, % (20,5 %) ↑ • Nukkuu arkisin alle 8 tuntia 29,6 % (35,6 %) ↑ • Ylipaino 23,8 % (25,6 %) <p>Päihteisiin liittyen 8. ja 9. luokkalaisista</p> <ul style="list-style-type: none"> • 11,4 % juo itsensä tosi humalaan vähintään kerran kuukaudessa • 5,6 % kokee, että vanhemman liiallinen alkoholinkäyttö on aiheuttanut haittaa • 4,3 % tupakoi päivittäin • 4,2 % käyttää sähkösavuketta päivittäin • 5,6 % nuuskaa päivittäin • 2,8 % on kokeillut kannabista ainakin kaksi kertaa ja 5,6 % laittomia huumeita ainakin kerran • 35,2 % mukaan omalta paikkakunnalta on helppo hankkia huumeita (31,8 %) ↓ • 72,9 % on raittiita eli ei käytä alkoholijuomia (70,5 %) • 3 % pelaa rahapelejä viikoittain
<p>Työikäiset</p> 	<p>Varhaiskasvatuksen henkilöstö lasten mukana liikkumassa. Happee – hanke työllistämisyksikössä tarjosi ohjausta elintapoihin.</p>
<p>Ikääntyneet</p>	<p>Pysytään pystyssä -ryhmä kokoontui 9 kertaa. Miesten ryhmä aloitti syksyllä toimintansa kunnan, Ekhvan ja Miina Sillanpää Säätiön yhteistyönä. Ryhmä on tarkoitettu +65-vuotiaille miehille. Ryhmä kokoontui kerran viikossa ja siinä oli noin 20 jäsentä.</p>

Liikkumattomuus ja paikallaanolo lisäävät kansansairauksien riskiä. Liikkumattomuudesta aiheutuvat kansansairauksien kokonaiskustannukset Lemillä olivat 755 000 € (UKK-instituutti, 2023)

Kansalaisopistolla oli kuusi kuntosaliryhmää ja niiden lisäksi oli Sydänjaoston ryhmä sekä yksityinen ryhmä.

Kunnan uimahallivuoroilla Suvannossa oli 129 uimaria ja kirkonkylän puistojumpassa keskimäärin 10 jumppaajaa kerta.

Liikuntapaikkarakentamisessa vuonna 2023 oli vuorossa Kuukanniemi, jonne rakennettiin kuntoportaat.

Ikäryhmä	MIELEN HYVINVOINTI
Lapset ja lapsiperheet 	<p>Varhaiskasvatuksessa painotus tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetteluun esim. pienryhmätoiminta</p> <p>Varhaiskasvatuksen hankkeet (OKM)</p> <ul style="list-style-type: none">• Tukea jokaisella portaalla- Lemin kunnan varhaiskasvatuksen kolmiportaisen tuen kehittäminen• Laadukkaasti Lemillä - arviointia, johtamisen rakenteita ja positiivista johtamiskulttuuria rakentamassa <p>Kunnankirjasto tekee monipuolista yhteistyötä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulun kanssa. Koululuokkavierailuja oli 72 ja 8 kertaa kirjalaatikat Kuukanniemen koululle. Päiväkotivierailuja 7.</p> <p>Kouluterveyskyselyn tulokset 4. ja 5- luokan oppilaat:</p> <ul style="list-style-type: none">• Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä 84,1 % (91,4 %)↓• 79,7 % (71,4 %) pitää koulunkäynnistä↑• 42,6 % (46,4 %) kokee kouluinnostusta↓• 77,9 % (62,3 %) kokee, että lapsen ja vanhemman välinen vuorovaikutus on avointa↑• 60,9 % (43,7 %) on sitä mieltä, että luokassa uskaltaa sanoa mielipiteensä ja 65,2 % (40 %) koulussa on mahdollisuus keskustella aikuisen kanssa mieltä painavista asioista↑

	<ul style="list-style-type: none"> • 62,3 % (42,3 %) opettajat ovat usein kiinnostuneita siitä, mitä oppilaalle kuuluu ↑ • 4,4 % (5,6 %) on keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa • Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana 21,7 % (23,9 %) • 3,1 % (1,4 %) on yksinäinen välitunnilla ↓ • 13 % (11,4 %) kokee olleensa koulukiusattu vähintään kerran viikossa • 4,3 % (1,4 %) on osallistunut muiden oppilaisen kiusaamiseen vähintään kerran viikossa ↓ • 20,3 % (8,5 %) on käynyt koulukuraattorilla lukuvuoden aikana ↓ • 8,7 % (21,1 %) on kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana ↑ • 26,1 % (26,8 %) on kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana • 15,2 % (8,6 %) on kokenut seksuaalista kommentointia, ehdottelua, viestittelyä tai kuvamateriaalin näyttämistä vuoden aikana ↓ • 6,1 % (1,4 %) on kokenut seksuaalista koskettelua tai painostamista koskettamaan vuoden aikana ↓
<p>Nuoret</p> 	<p>Perusopetuksessa on hyödynnetty luennoitsijoita ja kokemusasiantuntijoiden esityksiä nuorille Koulunuorisotyöntekijän tuki koulupäivien aikana NFG-toiminta aloitettu (Non fighting Generation) Koululla toimi oppilaskunta ja tukioppilastoiminta</p> <p>Perjantai-iltojen kaksi valvojaa on ollut nuortentilalla yksi keino nuorten kuuntelemisen ja keskusteluavun tarjoamiseen. Etsivässä nuorisotyössä tehty paljon ennaltaehkäisevää työtä kuraattorin kanssa.</p> <p>Kouluterveyskyselyn perusteella 8. ja 9. luokan oppilaista:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 66,2 % (83,7 %) on tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä ↓ • 22,5 % (32,6 %) on kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana ↓ • 10,1 % on keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa • 39,7 % (38,6 %) kokee, että on mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista • 18,3 % (11,1 %) on kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus ↓

	<ul style="list-style-type: none"> • 11,3 % tuntee itsensä yksinäiseksi • 32,9 % (20,5 %) on kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana ↓ • 8,6 % on koulukiusattuna vähintään kerran viikossa • 44,1 % (78,4 %) pitää koulunkäynnistä ↓ • 1,4 % on luvattomia poissaoloja vähintään viikoittain • 15,5, % (17,4 %) ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä • 10,9 % on erittäin heikko osallisuuden kokemus • 15,7, % kokee koulu-uupumusta • 17,1 % (11,6 %) on käynyt koulukuraattorilla lukuvuoden aikana ↓ • 7,1 % on käynyt koulupsykologilla lukuvuoden aikana • 35,7 % (38,6 %) on käynyt kouluterveydenhoitajalla muuten kuin terveystarkastuksessa lukuvuoden aikana • 8,6 % on kokenut seksuaaliväkivaltaa vuoden aikana • 21,7 % (26,7 %) on kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana ↑
<p>Työkäiset</p> 	<p>Varhaiskasvatuksessa on panostettu henkilöstön koulutukseen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Itsensä johtamisella hyvinvointiin - Positiivinen pedagogiikka - Tiimistä voimaa – koulutusillat <p>Kunta suuri työllistäjä myös vaikeasti työllistettävien kohdalla.</p>
<p>Ikäntyneet</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arjen olohuone -ryhmät (etsivä vanhustyö) 2. Miesten ryhmä 3. järjestötoiminta

<p>Ikäryhmä</p>	<p>TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN</p>
<p>Lapset ja lapsiperheet</p> 	<p>Joustava varhaiskasvatus tukee vanhempien työssäkäyntiä</p>
<p>Nuoret</p> 	<p>TET-jaksot kouluvuoden aikana Kunta kesätyöllisti 24 nuorta ja yrittäjien kesäseteleillä kesätöitä sai 9 nuorta Etsivä nuorisotyöntekijä nuorten tukena työnetsinnässä</p>
<p>Työkäiset</p>	<p>1. harjoittelupaikat</p>

	<h2>2. työllistämisyksikkö</h2>
<p>Kaikki ikäryhmät</p>	<p>Lemin kunnassa toimii liikenneturvallisuustyöryhmä, joka kokoontui kaksi kertaa. Lemillä ja Luumäellä laadittiin Länsi-Saimaan kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, jossa yksi tärkeä osa-alue on kävely- ja pyöräilyyönteisen asenteen ja arvostuksen lisääminen. Kunta jakoi liikenneturvallisuudesta asiaa nettisivuilla ja somessa.</p> <p>Vuonna 2023 Lemillä raportoitiin Tilastokeskuksen StatFin/ Rikostilaston mukaan 141 rikosta, joista muun muassa omaisuusrikoksia 39, henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia 12, liikenne-rikoksia 62, joista 41 liikenneturvallisuuden vaarantamista nopeusrajoitusten rikkomisella ja rattijuopumuksia 7. Rikoksista syyllisiksi epäiltyjen 0–14-vuotiaiden määrä 50,4 % / 1000 vastaavan ikäisestä (v.2022 40,9 %)</p> <p>Kirjasto on tarjonnut kulttuuritarjontaa järjestämällä eri tapahtumia 4 sekä näyttelyitä 7. Pääpaino on ollut lemiläisten omien taitajien töiden ja osaamisen esille tuonnissa.</p>

Indikaattori	2021	2022	2023
HYTE-kerroin euroa / asukas	16,2	17,4	17,9
HYTE-kerroin, 0–100	57	61	63
HYTE-kerroin, 1 000 euroa	47,9	50,6	51,2
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	69	67	67
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)	45	56	59

Pisteet	2023	2022	2021	2020	2019
Kaikki sektorit	68	59	57	58	59
Kuntajohto	88	..	62	..	47
Perusopetus	50
Lukiokoulutus
Ammatillinen koulutus
Liikunta	..	60	..	43	..
Perusterveydenhuolto	..	67	..	78	..
Kulttuuri	71	..	40	..	47

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEEN LIITTYVÄT ONNISTUMISET JA HAASTEET

Ikäryhmä	ONNISTUMISET 2023 😊	HAASTEET 2023 ☹️
Lapset ja lapsiperheet 	1. Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyys ja onnistuneet hankehakemukset	1. vanhempien osallistaminen 2. lasten liikuntajärjestöjen vapaaehtoisten vähyyys
Nuoret 	1. Mielenterveysaiheiset luennot/esitykset purevat 2. NFG	1. Mielenterveyden haasteiden määrä kasvoi 2. Väkivallan määrä kasvussa 3. Päihteet
Työikäiset 	1. Varhaiskasvatuksen sitoutunut ja koulutus- ja kehitysmönteinen henkilöstö 2. Happee hanke	1. Työikäisten vähyyys järjestötoiminnassa - liikuntajärjestöt
Ikäihmiset	1. Miesten ryhmä +65 v.	1. Tiedottamisen saavuttamattomuus

	2. asukastilan käyttö (277 varausta) 3. digiopastus	2. Kulkeminen syrjäkyliltä
---	--	----------------------------

SUUNNITELMAT / PAINOPISTEET VUODELLE 2024

Ikäryhmä	2024 SUUNNITELMAT / PAINOPISTEET	
Lapset ja lapsiperheet 	1. Varhaiskasvatuksen talousarvioon ja käyttösuunnitelmaan kirjattu strategiasta johdetut tavoitteet: <ul style="list-style-type: none"> - liikkumiseen kannustava toiminta, lähialueiden luonnon ja liikuntapaikkojen hyödyntäminen - arvioinnin, hyvinvointi- ja pedagogisen osaamisen vahvistaminen - lasten ja huoltajien osallisuuden lisääminen 1. lasten ja ikäihmisten kohtaamisten lisääminen	
Nuoret 	1. KV-toiminnan edistäminen. 2. Nuorten vaikuttamisryhmä 3. Etelä-Karjalan -mallin kehittäminen EKHVAN johdolla (mielenterveys, päihteet)	
Työikäiset 	1. Varhaiskasvatushenkilöstön koulutussuunnitelman painopiste tiimityön ja vuorovaikutustaitojen kehittämisessä ja sitä kautta työssä jaksamisen ja laadun ylläpitäminen. 2. Työikäisten liikkumisen tukeminen 3. Järjestöjen tukeminen jäsenhankinnassa	
Ikäihmiset 	1. ratkaisujen etsiminen kuljetusongelmiin 2. järjestöjen tukeminen jäsenhankinnassa 3. vapaaehtoistoiminnan kehittäminen yhdessä Ekhvan kanssa	

KIITOS! 😊